

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення чотирнадцятої
позачергової сесії селищної
ради восьмого скликання

23 вересня 2021 р. № 2006

П Р О Г Р А М А

**фітосанітарних заходів по ліквідації регульованих шкідливих організмів
на території Котелевської селищної територіальної громади
на 2021-2023 роки**

1. ПАСПОРТ

Програми фітосанітарних заходів по ліквідації регульованих шкідливих організмів на території Котелевської селищної територіальної громади на 2021-2023 роки (далі-Програма).

1	Ініціатор розроблення Програми	Виконавчий комітет селищної ради
2	Підстава для прийняття Програми	Закон України «Про місцеве самоврядування», Закон України «Про захист рослин», Закон України «Про карантин рослин».
3	Розробник та співрозробник Програми	Виконавчий комітет селищної ради; відділ економічного розвитку, проектного менеджменту та інвестицій виконавчого комітету селищної ради; КП «Комбінат комунальних підприємств» Котелевської селищної ради
4	Відповідальний виконавець програми	Виконавчий комітет селищної ради; КП «Комбінат комунальних підприємств» Котелевської селищної ради, старости сіл
5	Термін реалізації Програми	2021-2023 роки
6	Етапи виконання програми (для довгострокових програм)	Програма короткострокова
7	Бюджети, з яких залучаються кошти на виконання програми	Бюджет селищної територіальної громади, інші джерела
8	Очікуваний обсяг фінансування Програми, всього, грн.	290000
9	у тому числі за рахунок коштів: бюджету селищної територіальної громади; інших джерел фінансування	290000 В межах бюджетних призначень -

2. Проблема, на розв'язання якої спрямована Програма

Котелевська селищна територіальна громада розміщена в центральній частині України. В її склад ввійшло 10 населених пунктів, серед яких 1 селище (Котельва) та 9 сіл (с.Камінне, с.Михайлове, с.Чернещина, с. Більськ, с.Деревки, с.Любка, с.Млиники, с.Сидоряче, с.Перша Михайлівка). Загальна площа громади складає 40226,7 га, біля 31303,5 гектарів займають сільськогосподарські угіддя.

В останні роки в зв'язку з недостатнім проведенням необхідного комплексу заходів по боротьбі з небезпечними карантинними організмами, останні набувають дедалі ширшого розповсюдження на території країни, Полтавської області та Котелевської територіальної громади зокрема.

Найбільш шкодочинною для довкілля та населення є амброзія полинолиста, яка поширена по всіх територіях громади. Враховуючи високу ступінь пластичності щодо температури повітря та вологості ґрунту, високу насінневу продуктивність (30-100 тис. штук насіння з однієї рослини), а також те, що пилок амброзії під час цвітіння шкодить здоров'ю людей і тварин – боротьба з цим небезпечним бур'яном потребує особливої уваги та спеціальних заходів.

Амброзія полинолиста – однорічний бур'ян, по зовнішньому вигляді, в молодому віці нагадує чорнобривці, а на пізніх стадіях розвитку – полин звичайний, тільки без запаху. Розмножується лише насінням, утворюючи його 80-100 тисяч штук з однієї рослини, що зберігає схожість до 40 років.

Амброзія – вологолюбива рослина, але добре пристосовується до посушливих умов, розвиваючи могутню кореневу систему. Має розвинуті регенераційні властивості (частини вегетуючих рослин при глибокій культивації утворюють додаткове коріння і добре приживаються); в окремих випадках навіть при трикратному скошуванні рослини амброзії полинолистої відростають від прикореневих частин стебла і продовжують вегетаційний період.

Амброзія полинолиста засмічує польові культури, не угіддя, узбіччя доріг, лісосууги, залізничні колії, береги річок, населені пункти.

Виснажує і висушує ґрунт, пригнічує ріст культурних рослин, зменшує кількість і якість врожаю, спричиняє недобір його від 20 до 40 %.

Крім цього пилок амброзії полинолистої, який утворюється при цвітінні із серпня до настання заморозків – викликає у населення алергійне захворювання, яке супроводжується набряком слизової оболонки верхніх дихальних шляхів та очей, підвищенням температури, приступами бронхіальної астми, погіршенням зору. За твердженнями лікарів саме в осінній період збільшується кількість астматичних захворювань і особливо у літніх людей та дітей.

Зважаючи на небезпечність карантинного бур'яну, боротьба з амброзією є одним з пріоритетних напрямків розв'язання проблем в галузі благоустрою населених пунктів і потребує виділення коштів з місцевих бюджетів.

Враховуючи біологічні особливості амброзії полинолисткої та умов населених пунктів, найдоцільнішим, оптимальним варіантом є комплекс заходів боротьби з бур'яном - об'єднання зусиль та знешкодження цієї небезпечної алергенної рослини з застосуванням механічного, хімічного та фітоценотичного методів. Кваліфіковане і ефективне здійснення заходів захисту проти амброзії полинолисткої можливе лише на основі глибокого знання біологічних особливостей цього бур'яну та умов, що сприяють зниженню швидкості його розповсюдження.

Механічний метод боротьби – систематичне (3-4 рази) скошування рослин амброзії з початку вегетації (квітень-травень) до цвітіння (кінець липня – початок серпня) або виривання з корінням та їх знищення шляхом спалювання у спеціально призначених місцях або подрібненням з наступним захороненням решток.

Також можна використовувати так званий метод "провокації". Це висапування або культивація ділянки з великою кількістю пророслої амброзії з кількаразовим боронуванням, або повторенням культивації чи висапування впродовж сезону з наступним осіннім засіванням травосумішами порушеної території.

Фітоценотичний метод – знищення рослин амброзії на засмічених ділянках шляхом переорювання ґрунту з подрібненням рослинних решток та наступним висівом на цих ділянках багаторічних злаково-бобових травосумішей або газонних трав чи розстиланням газонних рулонів. Штучне створення заростей багаторічних трав сприяє пригніченню осередків амброзії. Добре себе зарекомендувало застосування суміші багаторічних злакових трав з бобовими, які розростаючись на другий-третій рік, практично повністю витісняють амброзію з території. У зв'язку з тим, що багаторічні трави повільно ростуть в перший період вегетації, найбільш ефективним є поєднання попередньої обробки ґрунту для знищення вегетуючої амброзії з наступним посівом багаторічних трав і травосумішей в оброблений ґрунт. Підбір трав для посіву проводиться з урахуванням умов зони вирощування і умов території.

Для ефективної боротьби з карантинними рослинами необхідно не тільки комплексне застосування механічного, хімічного і фітоценотичного методів, а й підвищення відповідальності за неналежне утримання земельних ділянок їх власників та орендарів, прилеглої території – суб'єктів господарювання. Очищення власних земельних ділянок та прилеглих територій сприяє зменшенню площі розповсюдження карантинних рослин і зниженню їх негативного впливу на довкілля.

3. Мета Програми

Основна мета Програми – впровадження комплексу заходів щодо виявлення та ліквідації вогнищ розповсюдження амброзії полинолисткої та інших шкідливих організмів протягом 2021-2023 років на території Котелевської селищної територіальної громади: приведення в належний

фітосанітарний та естетичний стан території сіл; поступове зменшення площ засмічення карантинним бур'яном; зменшення кількості випадків захворювання на алергію серед населення.

4. Напрями діяльності та заходи Програми, обсяги і джерела фінансування

№ з/п	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування, грн, у тому числі по роках:		
					2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
Забезпечення виконання та проведення заходів проти карантинних рослин підприємствами, установами, організаціями та закладами незалежно від форми власності							
1	Сворення та оновлення карт розповсюдження карантинних рослин з визначення їх площ.	Щороку квітень-вересень	КП «Комбінат комунальних підприємств» Котелевської селищної ради Старости сіл	-	-	-	-
2	Залучення, підприємств, організацій, установ та населення для проведення робіт зі знищення карантинних рослин на підпорядкованих територіях та присадибних ділянках.	Щороку квітень-вересень	Виконавчий комітет селищної ради, КП «Комбінат комунальних підприємств» селищної ради, Старости сіл	-	-	-	-
3	Виконання заходів щодо локалізації та ліквідації амброзії в місцях її розповсюдження із комплексним застосуванням механічного, хімічного та фітоценотичного методів.	Щороку квітень-вересень	КП «Комбінат комунальних підприємств» селищної ради, Виконавчий комітет селищної ради, Старости сіл	Місцевий бюджет	20000	90000	90000
4	Залучення осіб з числа безробітних, які перебувають на обліку в центрах зайнятості для проведення робіт зі знищення карантинних рослин	Щороку квітень-вересень	Виконавчий комітет селищної ради	Місцевий бюджет	-	45000	45000

5	Узагальнення інформації, яка отримана від підприємств, установ, організацій та закладів про проведену роботу зі знищення карантинних рослин у межах відведених, закріплених та на прилеглих територіях	щороку до 01 грудня	Відділ економічного розвитку, проектного менеджменту та інвестицій виконавчого комітету селищної ради	-	-	-	-
Привернення уваги населення та громадськості Котелевської селищної територіальної громади до проблеми, пов'язаної із зараженням земель карантинними рослинами							
6	Систематичне висвітлення у засобах масової інформації про виконання заходів щодо боротьби з карантинними рослинами та своєчасне попередження населення про формування небезпечної аероалергенної обстановки у селищній територіальній громаді	Щороку, травень-жовтень	ТОВ «Газета «Народна трибуна», веб-сайт Котелевської селищної ради Полтавської області та її сторінка у соціальній мережі Facebook.	-	-	-	-
Ознайомлення з карантинними рослинами та методами боротьби з ними у навчальних закладах територіальної громади							
7	Запровадження просвітницьких проектів у навчальних закладах громади про шкоду карантинних рослин для здоров'я людей та про заходи з їх ліквідації	Щороку протягом навчального року	Відділ освіти та молоді Котелевської селищної ради, відділ охорони здоров'я виконавчого комітету селищної ради	-	-	-	-
ВСЬОГО ПО ПРОГРАМІ:				Місцевий бюджет	20000	135000	135000

6. Показники успішності Програми

Реалізація Програми дасть можливість:
зменшити площі зараження амброзією полинолистною;
покращити фітосанітарний та естетичний стан території громади;
зменшити кількість випадків захворювання на алергію серед населення;
підвищити продуктивність праці людей, схильних до алергічних захворювань;
знизити вплив алергенів на здоров'я дітей - найбільш вразливих до впливу алергенів.

7. Система управління та контролю за ходом виконання Програми

Координація виконання заходів Програми покладається на відділ економічного розвитку, проектного менеджменту та інвестицій виконавчого комітету селищної ради.

Виконавці заходів Програми щорічно до 01 грудня надають звіт відділу економічного розвитку, проектного менеджменту та інвестицій виконавчого комітету селищної ради про хід виконання заходів Програми в межах виділених бюджетних призначень, а також про стан досягнення результативних показників Програми.

Контроль за виконанням Програми здійснює постійна комісія селищної ради з питань агропромислового розвитку, земельних відносин, охорони природи, житлово-комунального господарства та містобудування.

Заступник селищного голови
з питань діяльності виконавчих
органів ради

Віталій РОГУЛЯ